

OBSAH

Předmluva prvního vydání	5
Připomenutí k druhému vydání	9

KNIHA PRVÁ

Úvod a Čechy předslovanské až do roku 451 po Kristu

Článek 1.

Úvod o dějinách českých	13
Čechy a Morava. Dějepis a dějiny vůbec. Hlavní ráz dějin římských, německých a slovanských. Povšechný obsah dějin českých. Epochy a prameny jejich. Řada dějepisců českých a moravských.	

Článek 2.

Předslovanští národové v Čechách	33
I. Bojové.	

Článek 3.

Předslovanští národové v Čechách	39
II. Markomani.	

KNIHA DRUHÁ

Čechy slovansko-pohanské od roku 451 do 894

Článek 1.

Čechové prvověcí	55
Slované, jejich původ a nejstarší sídla, i první zjevení se v historii. Obraz živobytí staroslovanského. Rozšíření se Slovanů k jihu i k západu. Čechové. Kdy a kterak zemi svou opanovali. Jejich války s Durinky, Avary a Franky. Samo.	

Článek 2.

Báječné dějiny české	69
Mezera v dějinách českých. České národní pověsti. Krok a dcery jeho. Přemysl, první vévoda český. Založení města Prahy. Dívčí boj. První Přemyslovci. Neklan a Vlastislav.	

Článek 3.

Čechové a první Karolingové	74
Karolingové v říši francké. Slované Polabští a poměry jejich k Frankům. Pokoření Luticů i Avarů. Války Čechů s Karlem Velikým. Pokoj mezi nimi a císařem Ludvíkem Pobožným.	

Článek 4.

Povýšení Moravy. Rok 803—863	80
Ohled na Moravu. Mojmír a Privina. Počátky křesťanství v Moravě a v Čechách. Války s Ludvíkem Německým. Rostislav na Moravě nikomu nepodlehly.	

Článek 5.

Velikost a pád říše moravské. Roku 862—907	85
Cyrill a Method v Moravě. Rostislavův nešťastný konec. Svatopluk, veliký panovník moravský. Jeho spojení s Čechy. Křest Bořivojův. Slovanská liturgie v Čechách i v Moravě. Boje s králem Arnulfem. Vpád maďarský. Svatoplukova smrt. Krvavý rozbroj synů jeho. Odtržení Čech od Moravy. Zahynutí říše moravské.	

Článek 6.

Obraz obecného života českého v pohanství	104
Nesnáze zkoumání takového. Rozdíl prvotinných řádů německých a slovanských. Starostové a kněží u Slovanů. Původní povaha moci panovnické v Čechách. Velicí knížata, kmetové zemští, lechové, vládky a zemané vůbec. O stavu bezzemků. Ústava župní. Hrady a hradiště. Sněmy zemské i krajské. Náboženství slovansko-pohanské. Popravy, ústava válečná. Hospodářství, průmysl a kroje. Závěrečné úvahy.	

KNIHA TŘETÍ

Čechy křesťanské a vévodské, s poměry a hranicemi nestálými. Od roku 895 do 1125

Článek 1.

Křesťanství v Čechách až po smrt sv. Václava. Od r. 895 do 935	131
Stav a položení slovanských národů po nájezdu maďarském. Čechy závislé od Němec; důležitost náboženství křesťanského. Spytihněv I. Vratislav I. Ludmila i Drahomíra. Jindřich Ptáčník v Čechách. Sv. Václav a Boleslav. Zavraždění sv. Václava.	

Článek 2.

- Panování Boleslava I. v Čechách. R. 935—967 139
Války s Otou Velikým a s Uhry. Proměny uvnitř země české.
Výboje v Moravě, v Uhřích a v Bílém Charvátsku. Dúbravka.
Pokřesťanění Poláků.

Článek 3.

- Panování Boleslava II. R. 967—999 145
Veliká rozlehlost říše české pod Boleslavem II. Založení biskupství pražského. Biskup Dětmar. Poměry k Němcům, k Polsku a Rusku. Sv. Vojtěch a bratří jeho libičtí. Vršovci. První kláštery v Čechách.

Článek 4.

- Čechy pod syny Boleslava II. R. 999—1024 157
Pád říše české za Boleslava III. (Ryšavého) a ztráta zemí připojených. Vršovci. Boleslav Chrabrý v Praze. Přemyslovců vypuzení a navrácení do země. Král Jindřich II. v Praze. Knížata Jaromír a Oldřich.

Článek 5.

- Nové zvelebení Čech skrze Břetislava I. R. 1024—1061 . . . 168
Proměny v Němcích i v Polsku. Morava připojena opět k Čechám. Břetislav a Jitka. Oldřichovo vězení a smrt. Tažení Břetislava I. do Polska. Válka s císařem Jindřichem III. Uvedení zákona o posloupnosti starších na trůnu. Svytýhněv II. a bratří jeho.

Článek 6.

- Čechy za Vratislava II. R. 1061—1092 182
Vratislav II. a bratří jeho. Půtka s Poláky. Založení biskupství olomouckého. Jaromír biskup pražský a sváry jeho s Janem, biskupem olomouckým. Papežští legáti v Čechách a biskupové čeští u Řehoře VII. v Římě. Boje Vratislavovy ku pomoci Jindřicha IV. Bitva u Mailberka. Vratislav korunován na království. Zderad, králův milec, a válka na Moravě. Vzpoura králevice Břetislava. Noví biskupové. Smrt králova. Stav i proměny věcí zemských. Umění i průmysl v Čechách. Konrád I.

Článek 7.

- Půtky o trůn mezi syny a synovci Vratislavovými. R. 1092 až 1125 202
Břetislav II. Církevní věci. Konec obřadu slovanského v Čechách. Půtky s Poláky. Křižáci a pronásledování židů.

První rušení zákona o posloupnosti. Smrt Břetislavova. Bořivoj II. Kníže Oldřich Brněnský. Půtky v Polsku a v Němcích. Půtky o trůn v Čechách. Svatopluk panovníkem. Jindřich V. Německý. Války s Uhry a Poláky. Zahynutí Vršovců. Další boje. Smrt Svatoplukova. Nové půtky o trůn. Vladislav I. Sjezd v Rokycanech. Otík Olomoucký zatčen. Bitva pod Krkonošemi. Kníže Soběslav. Urovnání svárů v domě knížecím. Bořivoj opět v Čechách. Válka s Uhry. Viprecht Grojčský. Nemoc a smrt Vladislava I. Vnitřní záležitosti. Letopisec Kosmas.

KNIHA ČTVRTÁ

Čechy a Morava pod vévody; rozbroje mezi Přemyslovci. 1125—1197

Článek 1.

Soběslav I. R. 1125—1140 237

Spor o nápad trůnu. Bitva u Chlumce; počátek kurfirství českého v Němcích. Pokoj vně a přísnost doma. Spiknutí proti Soběslavovi. Biskup Menhart. Válka za Uhry proti Polákům. Přízeň s králi německými Lotharem i Konrádem III. Jednání o nástupce na trůnu. Soběslavova nemoc a smrt. Biskupové a nová řehole v Čechách.

Článek 2.

Vladislav II. R. 1140—1173 250

Jeho volení. Jednota proti němu. Kníže Konrád II. Znojenský. Bitva u Vysoké. Obležení Prahy. Konrád III. v Čechách. Papežský legát Guido. Biskup Jindřich Zdík a knížata moravská. Křížová výprava do Palestiny. Nové kláštery v Čechách. Fridrich II. Barbarossa; povýšení Rakous. Vladislav stal se králem. Výprava proti Milánu. Biskup Daniel. Schisma. Výprava proti císaři Emanuelovi. Spory s císařem Fridrichem I. Král Vladislav odřekl se trůnu; jeho smrt.

Článek 3.

Nové klesání Čech skrze půtky Přemyslovců. R. 1173 až 1197 276

Kníže Bedřich vypuzen skrze Soběslava II. Válka s Rakousy. Pád Soběslavův. Bedřich panuje opět. Povstání mezi Čechy. Politika císaře Fridricha I. Válka v Moravě. Spory s biskupem pražským. Nová výprava křížácká. Konrád Ota; výprava jeho do Italie. Václav II. První panování Přemysla Otakara I. Jindřich Břetislav kníže a biskup pospolu. Vladislav III.

Čechy královské s řády slovanskými. 1197—1253

Článek 1.

Kralování Přemysla Otakara I. R. 1197—1230 297

Rozhodný obrat v dějinách českých. Zvolení biskupa Daniele II. Smlouva mezi bratřími Přemyslem Otakarem a Vladislavem Jindřichem: markrabství moravské. Spojení s králem Filipem a korunování v Mohuči. Adléta zapuzena. Papež Innocenc III.; spojení s králem Otou IV. a korunování v Meziiboru. Výpravy proti Filipovi a přilnutí k němu. Fridrich II. volen proti Otovi a výsady království českého ustanoveny. Posloupnost prvorozenců na trůnu českém. Biskup Ondřej. Veliké půtky o svobody církevní; kardinál legát Řehoř v Čechách. Papež Honorius III. a biskupové Pelhřim, Budilov i Jan II. Proměny v Moravě. Korunování krále Václava I. v Praze. Smrt a zásluhy krále Otakara I. Proměny v zemi; počátky německého práva a nové řehole v Čechách.

Článek 2.

Kralování Václava I. R. 1230—1253 319

Králova povaha i působení co do proměny mravů v Čechách. Šlechta česká i rodinná jména. Vrtkavá politika dvora královského. Války s bojovným Bedřichem Rakouským. Rozepře s císařem Fridrichem II. Vpád Mongolů a porážka jejich u Olomouce. Církevní zmatky v Moravě. Půtky o Rakousy po vymření rodu babenberského. Rozbroj mezi králem a předními pány českými; vzpoura královice Přemysla Otakara i pánů. Nabytí Rakous a válka o to s Uhry. Králova smrt a dítky jeho. Nové řehole a kláštery.

Článek 3.

Obraz života státního a národního v Čechách i v Moravě, za převahy řádů slovanských 354

Hlavní ráz doby této. Rozsah státu a hranice české i moravské. Poměry mezi říšemi: českou, německou a polskou. Nerozdílnost Čech a Moravy. Knížecí úděly a posloupnost na trůnu. Povaha moci panovnické. Sněmy. Kmetové zemští. Ústava hradová. Přehled krajů a žup v Čechách i v Moravě. Úřady v župách. Rozdíly pozemností a stavů. Řády soudní. Zemské roboty. Regálie a důchody královské. Řád válečný. Poměry duchovní a církevní. Věci školní, literatura. Umění a průmysl. Závěrečné úvahy.

PŘÍLOHY KE KNIHÁM III., IV. a V.

A. Právo staroslovanské aneb srovnání zákonů cara srb- ského Štěpána Dušana s nejstaršími řády zemskými v Čechách	395
Obsah: 1.) Úvod. Staroslovanské zákoníky. 2.) Srbsko za cara Štěpána Dušana a zákoník jeho. 3.) Obecná poruka. 4.) Hlava i vira. 5.) Svod a lice. 6.) Soudy a příslušnost jejich. 7.) Porota, porotci. Pomocníci a očistníci. Slibný soud. 8.) Asyla. 9.) Průvodní prostředky. 10.) Dědické právo. Dědiny, župa. Krajiště. 11.) Zemské roboty. Sedláci.	
B. Rodopis Přemyslovců. (Tab. I.—V.)	428
C. Vyšší duchovenstvo v Čechách i v Moravě až do polo- vice XIII. století	433
D. Rozdíly krajů a úřednictvo jejich	
I.) v Čechách	453
II.) v Moravě	488
E. Úředníci dvora královského až do polovice XIII. stol.	503
F. Počátky rodopisu a místopisu českého i moravského .	513
Poznámky k novému vydání Palackého „Dějin národu českého“	557

Seminář dějin křesťanského
umění CMTF UP Olomouc
K N I H O V N A